

Årsplan
Mosby oppvekstsenter
avd.barnehage
2018-19

Et godt sted å være – et godt sted å lære.
Lekne, rause barn med god selvfølelse

INNHOOLD

Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	3
Overganger innad i barnehagen	3
Overgang barnehage – SFO/ skole	3
Barnehagens formål og innhold §1	4
Våre felles verdier.....	4
Hovedsatsingsområder.....	5
Samarbeid	5
Foreldresamarbeid	5
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	5
Barn og barndom	6
Lek /læring.....	6
Demokrati og barns medvirkning.....	7
Kommunikasjon og språk	8
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	8
Bærekraftig utvikling	9
Livsmestring og helse	10
Mobbing i barnehagen	10
Vurdering og veien videre	11

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi synes er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg.

Presentasjon av barnehagen

Vi er et oppvekstsenter med totalt fem avdelinger. Tre avdelinger på selve oppvekstsenteret og to småbarns avdelinger i Høllen.

Høllen består av 28 barn fordelt på to grupper i alderen 1-3 år

Dyrestien består av 50 barn fordelt på tre grupper i alderen 3-5 år

Som en del av et oppvekstsenter samarbeider vi tett med skolen og har igjennom året flere felles arrangementer som FN-dagen, adventsamlinger, vennskapssamlinger og sommerfest for å nevne noen.

Vi benytter oss også av rom som gymsal, musikkrom, sløyd og bibliotek.

Fra Januar skal vi i brakker i forbindelse med byggestart på det nye Oppvekstsenteret.

Ny i barnehagen

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Å starte i ny barnehage eller å starte i barnehage for første gang, er både spennende og kanskje litt "skummelt", for barn så vel som foresatte. Vi vil ivareta alle så godt som mulig og gjøre starten på hverdagen i barnehagen trygg og god.

Før oppstart vil barn og foresatt bli invitert til en besøksdag i barnehagen der dere vil bli møtt av personalet på avdelingen. Her avtaler vi nærmere tidspunkt for barnehagestart og innkjøring.

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

De yngste barna er i ett beskyttet miljø der omsorg og trygghet er i hovedfokus. Mot slutten av perioden i Høllen har vi aktiviteter sammen med avdelingene på Dyrestien og besøker den nye avdelingen flere ganger i løpet av våren. Dette for at overgangen til ny avdeling skal bli god.

Overgang barnehage – SFO/ skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet rutiner for dette samarbeidet. Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang.

Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringskjema til SFO/ skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til skole for det enkelte barn:

Gjennom hele tiden på Dyrestien samarbeider vi tett med skole og SFO. Vi har blant annet felles mattedag, barna møter både elever og lærere i utetiden, og blir kjent med de ulike rom på skolen.

På våren, kort tid etter innskriving til skolen arrangeres en bli-kjent kveld for foreldre og barn, der ansatte fra barnehage, skole, SFO og helsesøster deltar. Dette er en arena der foreldre og barn får informasjon og kan stille spørsmål om oppstart på skolen.

Avslutningsvis besøker vi SFO lokalene og blir kjent der også.

I samarbeid med foreldre fyller vi ut overføringsskjema for hvert barn, som tas med i barnehagens overføringsmøte med skolen. SFO har besøksdag og det er en egen førskoledag for barn og foreldre.

Barnehagens formål og innhold §1

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering»

Barnehagens formål, lov om barnehager §1, gjenspeiles i verdiene i læringsmiljøetsatsingen (FLiK).

Våre felles verdier

Kristiansandsbarnehagen har en felles visjon om at barnehagen skal være «ET GODT STED Å VÆRE – ET GODT STED Å LÆRE». Barnehagen jobber kontinuerlig med kvalitetsutvikling. Gjennom FLiK (Forskningsbasert Læringsmiljøutvikling i Kristiansand) har barnehagene i Kristiansand etablert en praksis med å analysere læringsmiljøet. Alt arbeid i barnehagen skal bygge på følgende verdier:

1. Barn og voksne har en absolutt verdi.
2. Barn vil lære, og vise at de har lært.
3. Barn vil når de kan.
4. Barn som finner mening deltar.
5. Barn og unge som får medopplevelse samarbeider.
6. Alle barn har noe å tilføre felleskapet.

Innhold og aktiviteter i barnehagen skal gjenspeile disse verdiene.

Hovedsatsingsområder

Fokuset vårt er på vennskap og relasjoner mellom mennesker. Vi ønsker at alle skal føle seg inkludert, og vi jobber for å forebygge mobbing. I dette arbeidet er også språk en satsning.

- Språk er et av våre viktigste kommunikasjonsmidler. Å ha et godt språk er grunnleggende for å kunne delta i lek, aktiviteter og læring.
- Vennskap. Alle barn skal ha en venn i barnehagen. Vennskap og gode relasjoner er grunnleggende for trygghet, trivsel og god selvfølelse, og forebyggende i forhold til mobbing og ekskludering.
- Sosial kompetanse. Det å kjenne til og forstå de sosiale koder er viktig for å kunne være en del av et fellesskap. Det er grunnleggende for å bygge relasjoner, forstå sammenhenger og delta i lek og læring.
- Relasjoner. Vi har spesielt fokus på relasjonen barn-voksen. Voksnes evne til å bygge gode relasjoner er grunnleggende for å bygge et godt lærings- og oppvekstmiljø rundt barna. Vi voksne i barnehagen jobber derfor aktivt med å bli gode på å legge til rette for et godt og trygt miljø rundt barna.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesøster, familierapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesøster som de møter minst to ganger pr. år. Det tverrfaglige samarbeidet kommer blant annet til uttrykk gjennom avklaringsmøtet. Denne møteplassen har til hensikt å kartlegge hjelpebehovet slik at familier får riktig hjelp og bidra til best mulig utvikling for barnet. Foreldre kan også benytte dette tilbudet.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er foreldrenes ansvar ifølge barnekonvensjonen og barneloven. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand (FUB) som er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet. Alle som jobber i barnehagen må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil som en hovedregel bli informert og involvert i saker som gjelder deres barn.

Barn og barndom

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

Lek /læring

Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med rammeplanens fagområder.

Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Hos de minste sitter de ansatte på gulvet i barnehøyde og deltar i samspill med barna.
- Ansatte legger til rette for og inspirerer til ulike former for lek.
- I uteleken er voksne aktivt til stede i lek med barn.
- Barna blir gjennom ord, holdning og handling anerkjent, og skal oppleve en meningsfull hverdag.
- Barna skal gis støtte og strategier til selv å løse konflikter og ta egne valg.
- Ansatte støtter opp om barnas relasjoner.

Eksempel

Her er et eksempel på en leksituasjon der verdiene i rammeplanen og FLiK kommer til syne:

Etter arbeid med Hakkebakkeskogen hvor de voksne har spilt de ulike rollene, er det stor stas å rope på Mikkel Rev under måltidet.

Barna sitter spent rundt bordet og roper på Mikkel Rev. Når Mikkel Rev kommer inn får han servert et ostesmørbrød og tar et stort jafs av dette. Barna venter i åndeløs spenning. Etter ett par tygg spytter Mikkel Rev maten på gulvet, før han hoster, harker og vifter med tunga. Barna ser på med skrekkblandet fryd og tør ikke helt å le før en voksen begynner å le, da bryter latteren løs rundt bordet. Resten av måltidet går samtalen rundt bordet om Hakkebakkeskogen, vennskap, hva som er lov under måltid og hva som ikke er så lurt.

Demokrati og barns medvirkning

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende felleskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig lite menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Hvordan viser vi anerkjennelse av barnas behov og rett til medvirkning i barnehagehverdagen?
- Hvordan tilrettelegger vi for at barna skal få erfaring med å ta hensyn til andre og selv bli tatt hensyn til?
- Hvordan bygger vi felleskapet og felles verdier i barnegruppa og kollegiet? (Gruppefølelse og gruppetilhørighet)

Eksempel

Her er et eksempel på hvordan demokrati og barns medvirkning kan komme til syne i barnehagen:

En dørlist løsner på avdelingen, og en liten barnegruppe ser raskt at denne kan gjøres om til en bilbane. "Tenk om vi hadde hatt en tunnel til denne bilbanen" sier gutt 4 år, "Og tenk om vi kunne laget en garasje" sier jente 4 år, "Og tenk om vi faktisk fikk lov til å male den" tilføyer jente 4 år. Den voksne observerer samtalen og tar det med videre til avdelingsmøte. De ansatte blir raskt enige om å lage et skapende rom, og etter helgen finner barna et lekerom som ikke lenger inneholder duplo, dyr og kjøkken, men kasser, rør, teip, maling og ulike planker.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Oppstartsamtale.
- Barnets språkhistorie, som kartlegger språkhistorien til barn med norsk som andrespråk.
- TRAS kartlegging for alle barn i barnehagen.
- Språkløyper.
- Lese- og språkgrupper.

Eksempel

Her er et eksempel på hvordan verdiene i rammeplanen og FLiK kan komme til syne i arbeid med kommunikasjon og språk:

Gutt 3 år sitter i en sofa og snakker med en voksen om vennskap og fremtidig kjæreste. Den voksne spør om hva han gleder seg mest til når han en gang får seg en kjæreste. Gutten tenker en stund på dette før han svarer "Når jeg blir stor og får meg kjæreste, da skal jeg kjøpe fine blomster til henne også skal vi ha LESEGRUPPE"

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i felleskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Alle barn opplever at de har en venn
- Alle barn føler at de er en del av felleskapet
- Alle barn og foreldre behandles med respekt uavhengig av alder, kjønn, religion, etnisitet og bakgrunn

Eksempel

Her er et eksempel på hvordan mangfold, likestilling og gjensidig respekt kan komme til uttrykk i barnehagens praksis:

Mor og sønn er på vei til barnehagen. Gutten hopper fornøyd bortover gaten og får øye på en ansatt som vinker entusiastisk i vinduet. Gutten snur seg mot moren og sier "De blir så glade når jeg kommer, mamma". Fornøyd åpner han døren til barnehagen og er klar for å starte en ny dag.

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Barnehagen er grønt flagg sertifisert og har spesielt fokus på kildesortering og gjenvinning.
- Barnehagen ferdes mye i naturen og er opptatt av sporfri ferdsel.
- Mitt valg
- Vi markerer FN-dag.
- Solidaritetsaksjoner.

Eksempel

Her er et eksempel på hvordan bærekraftig utvikling kan komme til uttrykk i barnehagens praksis:

Barnehagen er i ferd med å avslutte turdagen. Bålet er brent ned og barna henter sine vannflasker for å tømme vann på glør som er igjen. Sekkene pakkes og som en del av barnehagens rutine finkjemmes turplassen for eventuell søppel.

Ei lita jente på 2 år smiler stolt til en voksen og viser frem en plastikkbit hun har funnet. Den voksne rekker fram søppelposen og jenten får selv kaste sitt første søppelfunn.

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer (utfordringsbildet), har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi legger til rette for at barn med ulike forutsetninger kan delta på en fullverdig måte.
- Vi legger til rette for fysisk aktivitet, både inne og ute.
- Vi legger vekt på et sunt og variert kosthold, der barna er delaktige i prosessen.
- Vi bruker ulike verktøy for å ha fokus på psykisk helse, livsmestring og bli kjent med egne og andres følelser. Blant annet Steg for Steg, 7 små vennebøker og Mitt valg.

Eksempel

Her er et eksempel på hvordan verdiene i rammeplanen og FLiK kan komme til syne i arbeid med livsmestring og helse:

Tidligere i uken har barnegruppen hatt Steg for Steg samling, med temaet "Å hjelpe hverandre". Barna har møtt bamsene «Den impulsive valpen» og « Den rolige sneglen». Valpen har slått halen sin og sneglen må hjelpe med bandasjeringen.

Barna sitter rundt matbordet og jente 5 år har fylt melkekoppen sin. Ved et uhell slår hun den over ende og søler melk utover bordet. Vennen hennes, gutt 5 år, ser da på henne og spør om hun vil ha hjelp til å tørke opp melken. Jenten blir overasket og svarer at hun gjerne vil ha hjelp, og sammen går de bort og finner papir.

Mobbing i barnehagen

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/ eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i felleskapet og muligheten til medvirkning». (*Ny definisjon av mobbing v/ Lund, Kovac, Helgeland 2017*)

Slik vil barnehagen forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen og FLiK:

- Arbeide systematisk med holdninger og forståelser av barns uttrykk gjennom pedagogisk dokumentasjon og analyse (PA analyse).
- Systematisk arbeid med barnesamtaler og foreldredialog.
- Har gode rutiner og prosedyrer for å forebygge mobbing og ekskludering.

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av verdiene i FLiK se s. 5.

Når barnehagen gjennom året jobber med egenvurdering tas det utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

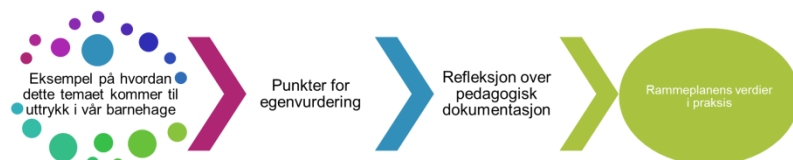
Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis?

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon er det den pedagogiske dokumentasjonen som vektlegges, da den rommer mulighet for endring og utvikling av praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi gitt noen punkter for egenvurdering innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Se modellen under.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- Vi vurderer vår praksis fortløpende, og bruker arenaer som avdelings-, leder-, og personalmøter. Samt planleggingsdager.
- Hele personalet, på tvers av avdelinger og hus, deltar i vurderinger for å sikre en felles forståelse og progresjon.
- Barnas erfaringer kommer til syne i formelle og uformelle barnesamtaler. Barnestemmen brukes videre i vårt vurderingsarbeid og i planlegging av fremtidig pedagogisk innhold.

Kontaktinformasjon

Mosby oppvekstsenter avd.barnehage

Enhetsleder: Karen Stenslund
38 06 61 80 /91184844

Fagleder barnehage: Heidi Haugen
38113831/97776071

Avdeling Høllen:
91244073 (Rød)
90159208 (Blå)

Avdeling Dyrestien:
46821413 (Rådyr)
46884019 (Ekorn og Bever)

E-post: mosby.barnehage@kristiansand.kommune.no

Hjemmeside: <http://www.minskole.no/mosby>

Facebook:
<https://www.facebook.com/groups/930245473688220/>